

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/20/2020
Identifikačné číslo spisu: 1308206667
Dátum vydania rozhodnutia: 17.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1308206667.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., v spore žalobcu X., bytom v O., zastúpeného advokátskou kanceláriou Advokáti Heinrich s.r.o., so sídlom v Bratislave, Lombardíniho 22B

proti žalovaným 1/ Mgr. W., bytom v O., zastúpenej advokátskou kanceláriou STOKLASA & STOKLASOVÁ s.r.o., so sídlom v Nitre, Farská 25, 2/ X., bytom v O., o uloženie povinnosti zaplatiť sumu 100 000 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 15C/69/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. novembra 2015, sp. zn. 8Co/416/2014, 8Co/415/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 24. novembra 2015, sp. zn. 8Co/416/2014, 8Co/415/2014 potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava III z 29. júna 2012, č. k. 15C/69/2008-225 a rozsudok Okresného súdu Bratislava III z 29. júna 2012, č. k. 15C/69/2008-227, žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

1.2. Uviedol, že vo veci sa žalobca pôvodne podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovaným kúpiť v prospech jeho osoby do osobného vlastníctva trojizbový byt v Bratislave alebo zaplatiť mu finančnú náhradu v priemernej cene štvorizbového bytu v Bratislave podľa určenia znaleckým posudkom. V priebehu konania zmenil žalobu tak, že sa domáhal zaplata náhrady škody vo výške 100 000 € spolu s úrokom z omeškania, zodpovedajúcej hodnote bytu na W. v Bratislave, ktorý mu žalovaní síce zabezpečili, avšak nesplnili si svoju povinnosť kúpiť mu byt do osobného vlastníctva, v dôsledku čoho mu vznikla škoda. Následne

žalobca zmenil svoju právnu argumentáciu tak, že požadovanej sumy sa domáhal aj z dôvodu zodpovednosti žalovaných za právne vady bytu, ktorý doposiaľ nebol prevedený do jeho osobného vlastníctva, a na ktorý si uplatňuje vlastnícke právo tretia osoba (Q.).

1.3. Odvolací súd mal za to, že správne súd prvého stupňa konštatoval, že vôľa účastníkov prejavená v čl. VI. kúpnej zmluvy, predmetom ktorej bol predaj bytu na W. v Bratislave, zabezpečiť a kúpiť štvorizbový byt v Bratislave do osobného vlastníctva, smerovala k akémusi „dorovnaniu“ tejto kúpnej zmluvy zo 04.05.2005. Závazok obsiahnutý v čl. VI. kúpnej zmluvy si však zmluvné strany vymienili ako osobitné zmluvné dojednanie, nezávislé od dojednania kúpnej ceny v čl. VIII. kúpnej zmluvy, splnenie ktorého záväzku žalovanými bolo stanovené ako podmienka uvoľnenia bytu a odovzdania kľúčov žalobcom. Odvolací súd sa tak nestotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že išlo dojednanie časti kúpnej ceny vo forme nepeňažného (vecného) plnenia, ktoré je pre rozpor so zákonom neplatné a spôsobuje tak absolútnu neplatnosť celej kúpnej zmluvy.

1.4. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacími námietkami žalobcu v tom, že záväzok žalovaných v článku VI. kúpnej zmluvy bol dojednaný platne, účastníci konania na jeho základe plnili, keď sa ústne dohodli, že predmetom plnenia záväzku žalovaných bude byt na W. v Bratislave, ktorý zabezpečia kúpiť do osobného vlastníctva žalobcu. Odvolací súd zhodne s argumentáciou žalobcu v tomto smere prihliadol na to, že obsah dojednania nebol medzi účastníkmi konania sporný, žalovaní si boli vedomí svojej povinnosti zabezpečiť žalobcovi byt, na ktorom sa v súlade s jeho požiadavkami dohodnú, do jeho osobného vlastníctva, pričom voľba právnych prostriedkov na zabezpečenie si splnenia tejto povinnosti bola na žalovaných, ktorí sa nemožnosťou splnenia takto dojednaného záväzku nebránili. Odvolací súd tak uprednostnil princíp výkladu zmluvy, ktorý nezakladá jej neplatnosť, keďže tento je v súlade so zhodnými tvrdeniami a prejavmi účastníkov konania. Odvolací súd sa tak zaoberal dôvodnosťou argumentácie žalobcu, ktorý vyvodzoval svoj nárok z platne dojednaného záväzku žalovaných a tento si uplatňoval titulom zodpovednosti žalovaných

za škodu porušením povinnosti žalovaných zabezpečiť mu byt do osobného vlastníctva, resp. zodpovednosti žalovaných za právne vady a dospel k záveru, že nárok žalobcu na náhradu škody v sume 100 000 €, zodpovedajúcej hodnote bytu na W. ulici, nemôže obstáť. Mal za nepochybné, že na základe čl. VI. kúpnej zmluvy vznikol žalobcovi nárok domáhať sa splnenia zmluvného záväzku na nepeňažné (vecné) plnenie; t. j. na zabezpečenie 4-izbového bytu, resp. bytu na W. ulici, do osobného vlastníctva; ktorého existencia naďalej trvá, práve existencia tejto pohľadávky žalobcu voči žalovaným vylučuje súčasnú existenciu škody spočívajúcej v peňažnom vyjadrení tohto záväzku - v hodnote bytu na W. ulici,

resp. akéhokoľvek iného 4-izbového bytu v Bratislave, pokiaľ si totiž žalovaní túto svoju povinnosť riadne nesplnili, vzniklo žalobcovi len právo domáhať sa jej riadneho splnenia zo zmluvy (§ 488, § 494 Občianskeho zákonníka.) a túto nie je možné si súčasne uplatňovať ako nárok na náhradu škody. Žalobcovi tak nemohla vzniknúť škoda zmenšením jeho majetku o hodnotu bytu, ktorý mu žalovaní mali zabezpečiť do osobného vlastníctva za stavu, keď má voči žalovaným pohľadávku na nepeňažné plnenie - na zabezpečenie bytu do osobného vlastníctva. Napokon ku vzniku škody ešte nemohlo dôjsť, keďže nie je zrejmé, či žalobca nadobudne byt na W. ulici do osobného vlastníctva alebo či nadobudne (len) členské práva a povinnosti spojené s členstvom v bytovom družstve, alebo či bude dohoda o prevode členských práv a povinností zo dňa 26.08.2005 neplatná. Z tohto pohľadu je návrh podaný predčasne, čo je dôvodom pre jeho zamietnutie, nie však dôvodom na prerušenie konania.

1.5. Žalobca sa nemohol domáhať sa ním uplatňovaného peňažného plnenia ani ako nároku z právnych väd vecí, keďže predpokladom pre založenie zodpovednosti za právne vady vecí je odplatné prenechanie vecí inému (§ 499 Obč. zák.), ku ktorému však v danom prípade nedošlo, pretože z čl. VI. kúpnej zmluvy nevyplývalo, že by bol jednostranný záväzok žalovaných dojednaný ako odplatný.

1.6. Pokiaľ sa žalobca dovoľával zodpovednosti žalovaných za škodu ich konaním v rozpore s dobrými mravmi (§ 424 v spojení s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), odvolací súd nepovažoval ani túto jeho argumentáciu za opodstatnenú, keď ním tvrdené znaky zákernosti a neprimeranej ziskuchtivosti z konania žalovaných nebolo možné spoľahlivo vyvodiť. Samotný žalobca poukazoval v konaní na to, že žalovaní postupovali v súlade s čl. VI. kúpnej zmluvy a hľadali pre neho byt do osobného vlastníctva,

ktorý bude vyhovovať jeho požiadavkám. Žalobca súhlasil s bytom na W. ulici napriek vedomosti o prebiehajúcom súdnom spore a dobrovoľne pristúpil k uzatvoreniu dohody o prevode členských práv a povinností s následnou možnosťou odkúpenia bytu do osobného vlastníctva, žalovaní zaplatili odplatu za prevod členských práv a povinností s tým, že žalobcovi prisľúbili doplatiť aj cenu za odkúpenie družstevného bytu do jeho osobného vlastníctva. Skutočnosť, že žalovaní odmietli vyplatiť H. ďalšie peňažné prostriedky, ktoré od nich (naviac) požadoval, a tak odstrániť vadu bytu, nepredstavuje také konanie, ktoré by zakladalo ich zodpovednosť za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Z konania a správania žalovaných nemožno vyvodiť záver o zneužití tiesne žalobcu snahe o dosiahnutie neprimeraného majetkového prospechu. Žalobca totiž doposiaľ nenadobudol byt do osobného vlastníctva v dôsledku konania H., ktorý po tom, ako sa mala dohoda zo dňa 26.08.2005 stať účinnou dňom 12.07.2011, previedol členské práva a povinnosti spojené s týmto bytom na tretiu osobu (Q.) dohodou o prevode členských práv a povinností zo dňa 26.09.2011, ktorá následne zmluvou o prevode vlastníctva zo dňa 13.10.2011 nadobudla byt od družstva do osobného vlastníctva. Žalobca nedôvodne vytýkal súdu prvého stupňa, že neúplne zistil skutkový stav, keď nevykonal ním navrhované dokazovanie, ktoré aj odvolací súd považoval za nadbytočné. Nakoľko pri absencii právneho základu požadovaného nároku by nebolo možné dospieť k iným právnym záverom.

2. Proti rozsudku krajského súdu podal osobne dňa 8. februára 2016 na okresný súd dovolanie žalobca. Prípustnosť svojho mimoriadneho opravného prostriedku odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p. (Občiansky súdny poriadok účinný do 1.7.2016, ďalej v texte len O.s.p.) a konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p.). Vytýkal odvolaciemu súdu, že hoci skutkový stav po právnej stránke posúdil podľa iných ustanovení Občianskeho zákonníka a sám i výslovne uviedol, že súd prvej inštancie rozhodol vecne správne a odvolací súd, vychádzajúc z iného právneho posúdenia uplatňovaného nároku, rozsudok potvrdil, nepostupoval podľa § 213 ods. 2 O.s.p. a nevyzval žalobcu k možnému použitiu nových ustanovení zákona, čím rozhodnutie trpí vadou v zmysle § 237 ods. 1, písm. 1 O.s.p. Namietal, že rozsudok súdu prvej inštancie bol nepreskúmateľný a túto vadu nemohol odstrániť odvolací súd, tak, že až on sa vyjadrí k právnej argumentácii žalobcu. Takýmto postupom, ktorý porušuje zásadu dvojinstančnosti, nastalo porušenie práva na spravodlivý súdny proces a ide o postup, ktorým sa odňala žalobcovi možnosť konať pred súdom. V ďalšom namietal i nesprávne právne posúdenie veci, keď neposúdil záväzok, ktorý vznikol medzi účastníkmi ako dvojstranný, a mal vzhľadom na § 853 Občianskeho zákonníka analogicky posúdiť vzájomné plnenia, ako aj zodpovednosť za škodu a vady. Žiadal preto rozsudok krajského, ako i okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

3. K dovolaniu podala vyjadrenie žalovaná 1/, ktorá ho navrhla ako neprípustné odmietnuť a priznať náhradu trov dovolacieho konania. Žalovaný 2/ sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací, na ktorý bola vec predložená na rozhodnutie 15. januára 2020, t. j. po štyroch rokoch od podania dovolania, po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana zastúpená advokátom, skúmal prípustnosť a dôvodnosť bez nariadenia pojednávania (§ 443 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku, platného a účinného od 1.7.2016, ďalej v texte len CSP).

4.1. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, uskutočnení dovolacieho prieskumu a vydaní (pre dovolateľa) priaznivého rozhodnutia.

4.2. Dovolaná podaná do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania [napríklad vzhľadom na nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.)] ani pre odmietnutie dovolania [z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p. (napríklad preto, lebo dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nebol tento opravný

prostriedok prípustný)], vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

4.3. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

4.4. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 4.2., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní, sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď

od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky, (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 36/1995].

5. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. Prípustnosť dovolania proti rozsudku upravoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p.

6. Dovolaním žalobcu je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. platilo, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. bolo dovolanie prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

6.1. V prejednávanej veci dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ale proti takému potvrdzujúcemu rozsudku, ktorý nemá znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.; najvyšší súd dosiaľ v tejto veci nerozhodoval, preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Prípustnosť podaného dovolania preto z § 238 O.s.p. nevyplýva. Dovolanie proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu je objektívne neprípustné, pretože dovolanie nesmeruje proti výroku, proti ktorému bolo dovolanie prípustné podľa § 238 O.s.p. Dovolanie žalobcu proti rozsudku odvolacieho súdu teda v zmysle § 238 O.s.p. nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

7. V danej veci by preto dovolanie proti potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Podľa tohto ustanovenia bolo dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh

na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia

nebol predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., bolo možné ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým bolo inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nebol významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne záver dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

7.1. Dovolaateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

8. Z obsahu dovolania možno vyvodiť, že žalobca namietal, že mu bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania. O odňatie možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. išlo v prípade procesného postupu, ktorým súd znemožnil účastníkovi konania realizáciu procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní (napr. oprávnenia byť prítomný na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

9. Podľa názoru dovolateľa mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať z dôvodu porušenia zásady dvojinstančnosti súdneho konania odvolacím súdom, ktorú videl v tom, že odvolací súd právne posúdil nárok inak ako súd prvej inštancie, hoci nevyzval žalobcu na vyjadrenie sa k tejto inej právnej kvalifikácii. Rozsudok súdu prvej inštancie bol vzhľadom na absenciu odôvodnenia nepreskúmateľný, čo nemohol napraviť odvolací súd konštatovaním: „...že skutočnosť, že súd prvého stupňa žiadnym spôsobom nereagoval na právnu argumentáciu žalobcu prednesenú v jeho záverečnej reči, nezakladá pochybenie, ktoré by nemohol napraviť odvolací súd v odvolacom konaní“. Právny zástupca žalobcu trval na vykonaní všetkých navrhnutých dôkazov, ktoré súd prvej inštancie nevykonal. Vzhľadom k tomu, žalobca v dovolaní (rovnako ako v podanom odvolaní) vyslovil presvedčenie, že odvolací súd mal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

10. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu nedošlo v danom odvolacom konaní k porušeniu ústavného princípu dvojinstančnosti konania. Odvolací súd, ako vyplýva z obsahu spisu, vychádzal zo skutkových zistení, ktoré boli prezentované v konaní a sám doplnil dokazovanie, ako vyplýva zo zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom zo dňa

21. novembra 2015, kde bol podrobne vypočutý žalobca a mohli sa vyjadriť i právni zástupcovia strán, odvolací súd rovnako oboznámil všetky listinné dôkazy.

11. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 213 ods. 2 O.s.p. uvádzal, že ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

12. Použitie ustanovenia § 213 O.s.p. odvolacím súdom znamenalo, že nárok treba posúdiť alebo podľa celkom iného právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia (iného paragrafu alebo iného jeho odseku). To je prvá zákonná podmienka, ktorá musí byť splnená. Právnym predpisom (alebo aj zákonným ustanovením), ktorý pri doterajšom rozhodovaní nebol použitý, je právny predpis (zákonné ustanovenia), o ktorého výklad a použitie nežiadala v priebehu konania žiadna zo sporových strán. Druhou zákonnou podmienkou, ktorá musí byť splnená súčasne je, že toto iné zákonné ustanovenie

je pre rozhodnutie veci rozhodujúce. Ustanovenie právneho predpisu je pre vec rozhodujúce vtedy, ak odvolací súd mieni toto ustanovenie urobiť právnym základom pre rozhodnutie vo veci samej, t. j. je toho názoru, že skutkový stav zistený súdom prvého stupňa alebo

po doplnení dokazovania odvolacím súdom treba subsumovať pod určitú právnu normu, alebo súbor právnym noriem. Podľa názoru niektorých autorov postup podľa ustanovenia § 213 O.s.p. neprichádzal do úvahy, ak sa odvolací súd rozhodol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť, ale z iných právnych dôvodov. Výsledok konania je totiž totožný s výsledkom konania pred prvoinštančným súdom a v takom prípade by bolo zložité vyvodzovať zo zmeny právnej kvalifikácie situáciu, v ktorej došlo k odňatiu možnosti konať pred opravným súdom. (pozri: Mazák, J. Komentár k Občianskemu súdnemu poriadku č. 99/1963 Zb. § 213. Bratislava: ASPI, 2009.)

13. Z obsahu spisu vyplýva, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie vo veci určenia povinnosti zaplatiť sumu 100 000 € s príslušenstvom podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a v dôsledku toho určil aj absolútnu neplatnosť článku VI. kúpnej zmluvy zo dňa 26.08. 2005, uzavretej medzi žalobcom ako predávajúcim a žalovanými ako kupujúcimi a následne i neplatnosť celej uzavretej zmluvy, z dôvodu, že vyhodnotil záväzok v čl. VI predmetnej zmluvy ako dojednanie ceny v rozpore so zákonom.

14. Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom rozsudku kúpnu zmluvu zo dňa 26.08.2005 právne posúdil ako platnú, keď uviedol, že ... „, záväzok obsiahnutý v čl. VI. kúpnej zmluvy si však zmluvné strany vymienili ako osobitné zmluvné dojednanie, nezávislé od dojednania kúpnej ceny v čl. VIII. kúpnej zmluvy, splnenie ktorého záväzku odporcami bolo stanovené ako podmienka uvoľnenia bytu a odovzdania kľúčov navrhovateľom. Odvolací súd sa tak nestotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že išlo o dojednanie časti kúpnej ceny vo forme nepeňažného (vecného) plnenia, ktoré je pre rozpor so zákonom neplatné a spôsobuje tak absolútnu neplatnosť celej kúpnej zmluvy. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacími námietkami navrhovateľa v tom, že záväzok odporcov v článku VI. kúpnej zmluvy bol dojednaný platne. Účastníci konania na jeho základe plnili, keď sa ústne dohodli, že predmetom plnenia záväzku odporcov bude byť na W. Bratislave, ktorý zabezpečia kúpiť do osobného vlastníctva navrhovateľa. Odvolací súd zhodne s argumentáciou navrhovateľa v tomto smere prihliadol na to, že obsah dojednania nebol medzi účastníkmi konania sporný, odporcovia si boli vedomí svojej povinnosti zabezpečiť navrhovateľovi byt; na ktorom sa v súlade s jeho požiadavkami dohodnú; do jeho vlastníctva, pričom voľba právnych prostriedkov na zabezpečenie si splnenia tejto povinnosti bola na odporcoch, ktorí sa nemožnosťou splnenia takto dojednaného záväzku nebránili. Odvolací súd tak uprednostnil princíp výkladu zmluvy, ktorý nezakladá jej neplatnosť, keď je v súlade so zhodnými tvrdeniami a prejavmi účastníkov konania“.

15. Odvolací súd neporušil princíp dvojinštančnosti konania, keďže nevykonával žiadne nové dôkazy a nevyhodnocoval žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli predmetom prvostupňového konania. Odvolací súd sa vyjadril i k nevykonaniu navrhovaných dôkazov a presvedčivo odôvodnil, prečo ich nevykonanie (vypočutie svedkov a pod.) by nemalo vplyv na právne závery, ku ktorým odvolací súd dospel na základe skutkového stavu, zisteného súdom prvej inštancie a doplnené v rámci dokazovania pred odvolacím súdom (vypočutie žalobcu, prednes právnych zástupcov a iné). V tomto prípade preto nebolo povinnosťou odvolacieho súdu vyzvať strany konania, aby sa k aplikácii ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré uvádzajú podmienky (ne)platnosti právneho úkonu - zmluvy vyjadrili, a preto, ak to odvolací súd neurobil, neodňal stranám sporu ich procesné práva.

16. Dovolací súd k dôvodom, z ktorých žalobca vyvodzoval prekvapivosť rozhodnutia odvolacieho súdu a porušenie ústavnej zásady dvojinštančnosti konania, považuje za potrebné uviesť, že z obsahu spisu jednoznačne a nesporne vyplýva, že samotný žalobca mal možnosť namietať rozhodnutie súdu v riadnom opravnom prostriedku. Žalobca túto možnosť využil a uplatnil svoj vplyv na konanie podaním odvolania, v ktorom uviedol, z akých dôvodov považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za nesprávne, keď sa vyjadril k skutkovej aj právnej stránke. Odvolací súd sa s jeho námietkami, ktoré hodlal predostrieť súdu prvého stupňa, v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne vysporiadal, mnohé z nich považoval za oprávnené a podrobne uviedol z nich vyplývajúce právne závery vo svojom presvedčivo

odôvodnenom rozhodnutí.

17. Pokiaľ žalobca prejavil nespokojnosť s napadnutým rozhodnutím, k tomu dovolací súd dodáva, že za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania nebolo možné považovať nesprávne právne posúdenie veci; k záveru, že nesprávne právne posúdenie nie je vadou podľa § 237

ods. 1 písm. f/ O.s.p. najvyšší súd dospel už dávnejšie vo viacerých rozhodnutiach - vid' najmä R 54/2012, ako aj rozhodnutia, sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014.

18. Ak tvrdil dovolateľ, že v konaní došlo k tzv. inej vade konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), táto je síce relevantný dovolací dôvod, úspešne ho ale možno uplatniť iba v procesne prípustnom dovolaní. Sama o sebe (i keby k nej skutočne došlo) prípustnosť dovolania nezakladá.

19. Žalobca záverom namietal, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

20. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci

je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho bolo možné uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladalo (vid' R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Nešlo totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani atribút rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

21. Keďže žalobca uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v dovolaní, ktoré nebolo procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

22. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcu nevyvolalo do 30. júna 2016 účinok sledovaný dovolaním (možnosť uskutočniť meritórny dovolací prieskum), ktorý by zostal zachovaný aj po tomto dni (§ 470 ods. 2 CSP). Najvyšší súd preto jeho dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

23. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.